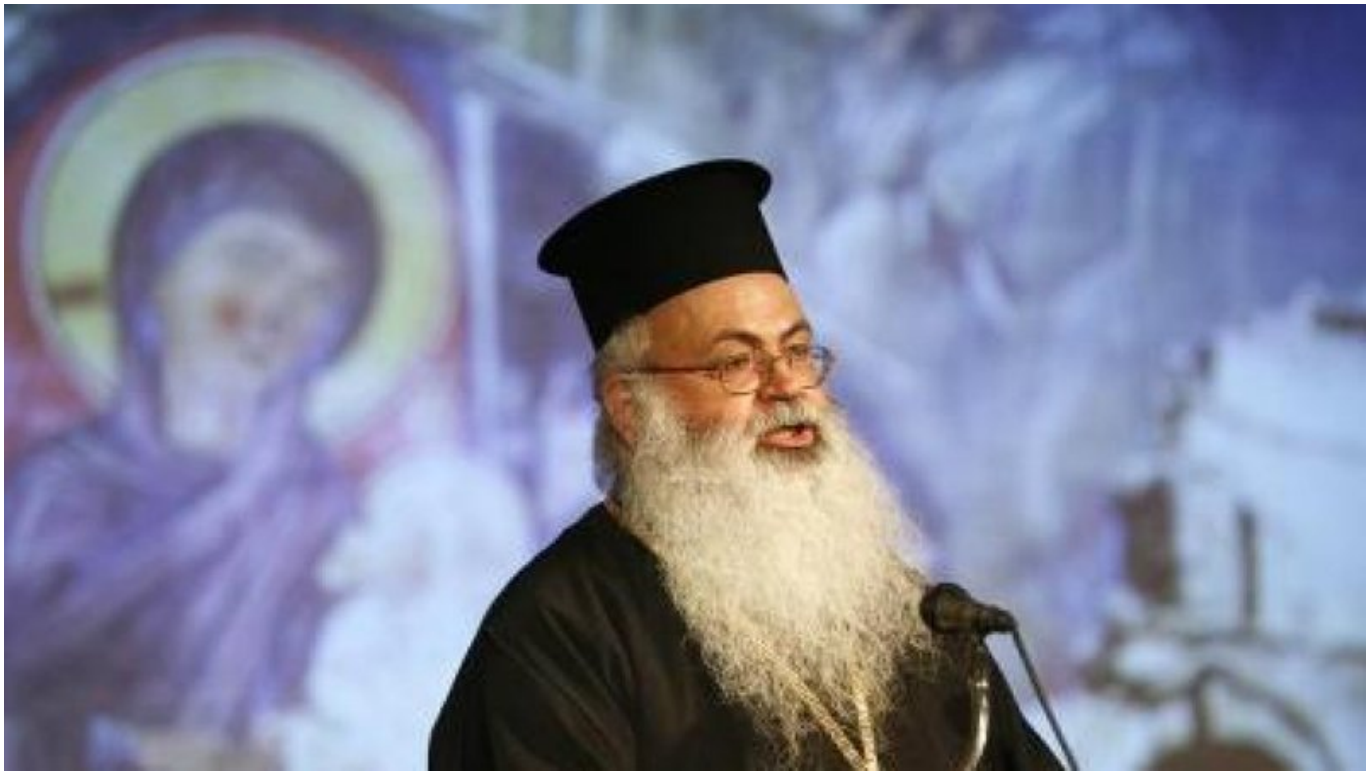
7 Οκτωβρίου 2016

Χαιρετισμός του Μητροπολίτη Πάφου κ. Γεωργίου στο συνέδριο «Ιερά Θεολογική Σχολή Χάλκης. Θεολογία και σύγχρονος κόσμος» (1-2 Οκτωβρίου 2016)

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Θεολογία και Ζωή / Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Του Μητροπολίτη Πάφου Γεωργίου

Ιερά Μονή Χρυσορρογιατίσσης 1-2/10/2016

Δυο οι μεγάλες δυσκολίες που συναντώ αυτή τη στιγμή. Η πρώτη προέρχεται από το ότι όλα τα σχετικά με το συνέδριο αναφέρθηκαν από όσους προηγουμένως έκαναν χαιρετισμούς και δεν θα ήθελα να επαναλάβω ξανά τα ίδια πράγματα. Η δεύτερη όμως είναι ασύγκριτα μεγαλύτερη δυσκολία.

Κάθε αναφορά στην Κωνσταντινούπολη, στη Χαλκηδόνα, στη Χάλκη, στα ιερά και τα όσια της φυλής μας που βρίσκονται στη Μικρά Ασία, στον Πόντο και στην Ανατολική Θράκη, συνιστά μιαν οδυνηρή κατάδυση στο ελληνικό και χριστιανικό μας παρελθόν που βιώνεται εξίσου οδυνηρά σε πολλά επίπεδα. Είναι και μια ανάβαση στο σύγχρονο Γολγοθά της Ορθοδοξίας και της Ρωμιοσύνης που μένουν συρρικνωμένες μεν, αλλά αμετακίνητες εκεί· είναι μια συσταύρωση μαζί τους. Έστω και αν είναι έμμεση η αναφορά μας, λόγω του περιεχομένου του συνεδρίου μας, στις πιο πάνω έννοιες, ωστόσο δεν αποφεύγουμε το μάτωμα της ψυχής. Νιώθουμε ν’ανοίγουν μέσα μας πληγές˙ να μας τυλίγει ένα πέπλο απελπισίας για τα, κατά άνθρωπον, αδιέξοδα που είναι ορατά και ψηλαφητά.

Φανάρι, Χάλκη, Αγιά Σοφιά, Αγία Ευφημία, δεν είναι λέξεις που μπορείς να τις προσπεράσεις χωρίς να νιώσεις μέσα σου ισχυρούς κραδασμούς. Για να αντέξεις τις εσωτερικές δονήσεις πρέπει να θωρακιστείς κατάλληλα. Να αφεθείς με απόλυτη εμπιστοσύνη στην Πρόνοια του Θεού, που μέσα από τις περιπέτειες της

Ιστορίας, τις δηώσεις και τις καταστροφές, τις ταλαιπωρίες του λαού του Θεού και τους εξευτελισμούς των αντιπροσώπων του, οδηγεί, μέσα από ατραπούς άγνωστους σ’εμάς, εκεί που Εκείνος θέλει.

Γράφει χαρακτηριστικά ένας ιεράρχης του Οικουμενικού Θρόνου: «Δόθηκε σε κάποιους η ευλογία της δοκιμασίας. Ένα είδος πάθους και ένα είδος στοχασμού της αειζωότητας, μέσα σ’ έναν τρόπο ετέρας βιοτής που η μελέτη του ευκολύνει στο ξεπέρασμα της κρίσης».

Είναι γι’ αυτό τον λόγο που νιώθω έντονη τη συναισθηματική φόρτιση, τόσο από την παρουσία των διακεκριμένων ιεραρχών του Οικουμενικού Πατριαρχείου ανάμεσά μας, του Μητροπολίτη Γέροντος Χαλκηδόνος κ.Αθανασίου, του Μητροπολίτη Προύσης και Σχολάρχου της Θεολογικής Σχολής Χάλκης κ.Ελπιδοφόρου και του Επισκόπου Αμορίου κ.Νικηφόρου, όσο και από το θέμα του συνεδρίου μας «Ιερά Θεολογική Σχολή Χάλκης. Θεολογία και σύγχρονος κόσμος». Είναι, όμως, ανάγκη, παραμερίζοντας τη φόρτιση αυτή, να αναφερθώ, πολύ σύντομα, στην αναγκαιότητα και τη σημασία του συνεδρίου.

Αν για όλες τις Ορθόδοξες Εκκλησίες η Θεολογική Σχολή της Χάλκης απετέλεσε μια βασική πηγή συντήρησης αλλά και διεύρυνσης των θεολογικών οριζόντων τους, έναν πόλο ευρύτερης μελέτης εκκλησιαστικών προβλημάτων, ένα σημαντικό παράγοντα στην ευρύτερη επαφή με τις παγκόσμιες εξελίξεις γύρω από θέματα φιλοσοφίας, κοινωνιολογίας και θρησκευτικών φαινομένων, για μας στην Κύπρο, για την Κυπριακή Εκκλησία, υπήρξε, σε ένα σημαντικότατο βαθμό, υπόβαθρο στερέωσης των δεσμών με τις εθνικές μας ρίζες και γέφυρα αμφίδρομης επικοινωνίας με την Πόλη των ονείρων μας, τρόπος διατήρησης και συντήρησης του εκκλησιαστικού ήθους μας.

Παραφράζοντας το χωρίο των Πράξεων που αναφέρεται στους επτά Διακόνους μπορούμε να πούμε ότι από τη Σχολή της Χάλκης προήλθαν «άνδρες μαρτυρούμενοι πλήρεις Πνεύματος Αγίου και σοφίας, οίτινες κατεστάθησαν επί της παντοίας χρείας της Κυπριακής Εκκλησίας». Τόσο στις μέρες μας, όσο και διαχρονικά, η Εκκλησία δεν έχει ανάγκη απλώς μορφωμένων κληρικών, οι οποίοι να είναι κατηρτισμένοι θεωρητικώς και πρακτικώς για να ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους˙ έχει, ασφαλώς, ανάγκη και μορφωμένων, αλλά προ πάντων έχει ανάγκη ευσεβών ιερέων, πνευματικών ανθρώπων που να διάγουν βίον προαγόμενον συνεχώς στην αγιότητα. Και είναι αυτά που προσέφερε ιδιαίτερα η Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Η προσωπική μου συναναστροφή με θεολόγους, κληρικούς και λαϊκούς αποφοίτους της Χάλκης, με έπεισε ότι στη Σχολή τους αποκτούσαν εκκλησιαστικό φρόνημα , ζώντας στο κατάλληλο μοναστηριακό περιβάλλον, αγιαζόμενοι με τις καθημερινές ακολουθίες αλλά και παρακολουθώντας και

μιμούμενοι το ήθος των διδασκάλων τους. Γι’ αυτό και θλιβόμαστε για το άδικο και αναίτιο κλείσιμο της Σχολής, εδώ και 45 χρόνια. Και είναι με ιδιαίτερο ενδιαφέρον που αναμένουμε να ακούσουμε τους εκλεκτούς ομιλητές να μας μιλούν για διάφορες πτυχές της ζωής και των δραστηριοτήτων της. Έδρασε, πράγματι, η Σχολή σαν καταλύτης στη θρησκευτική ζωή των Ορθοδόξων Εκκλησιών που χαρακτηριζόταν από στασιμότητα και αδράνεια σε πολλούς τομείς. Εκτός από την προαγωγή της Θεολογικής επιστήμης διατήρησε ανόθευτη και τη γλώσσα μας και έσωσε την θρησκευτική μας συνείδηση από ποικίλες φανερές αλλά και λανθάνουσες βλαβερές επιδράσεις.

Το συνέδριο θα ασχοληθεί και με προβλήματα του σύγχρονου κόσμου. Είναι γεγονός πως με τα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας, είτε το θέλουμε, είτε όχι, συμμεριζόμαστε τόσο τα καλά όσο και τα κακά ολόκληρου του πλανήτη. Εκείνο που διαφοροποιεί τον καθένα μας είναι η προσωπική θέαση, η οπτική γωνία και το κριτικό πνεύμα κάτω από τα οποία δέχεται, ή εξετάζει, τα προβλήματα αυτά. Και έχουμε ανάγκη, οι πνευματικοί άνθρωποι, σωστής αντίκρυσης αυτών των προβλημάτων, προκειμένου να δώσουμε σωστή καθοδήγηση και ελπίδα στον σύγχρονο άνθρωπο που βρίσκεται αντιμέτωπος με ποικίλα και πρωτόγνωρα προβλήματα. Ποτέ δεν υπήρξε ανάγκη μεγαλύτερης ελπίδας από τώρα, που άτομα και λαοί εσαλεύθησαν όσον ποτέ άλλοτε. Ιδέες και μόνιμοι κανόνες ζωής δεν είναι σήμερα ορατοί από τον μέσο άνθρωπο μέσα στον κονιορτό, τον οποίο ανασηκώνουν τα παράφορα ποδοπατήματα και οι άνεμοι των ποικίλων ιδεολογιών, συμφερόντων και επιδιώξεων μεμονωμένων ατόμων, αλλά και κυβερνήσεων και εθνών. Ποτέ η λησμοσύνη του πλέον πρόσφατου παρελθόντος, συνδεδεμένη με την άγνοια του πλέον προσεχούς μέλλοντος, σ’ έναν κόσμο που εξαντλείται στην επιφάνεια της καθημερινότητας του σήμερα, δεν κατέστησαν τον βίον τόσο αβέβαιο.

Και από την άλλη, υπάρχουν σήμερα επιστήμονες οι οποίοι αδυνατούν να καταπιαστούν με προβλήματα τα οποία προϋποθέτουν κάτι περισσότερο από την ικανότητα να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, να εμπιστεύονται τις μετρήσεις της στατιστικής, τους αριθμούς. Πάσχουν από τον λεγόμενο «επιστημονισμό», ο οποίος εφαρμόζει στη μελέτη των ανθρωπίνων πραγμάτων ελλιπή κριτήρια.

Δεν έχουμε δικαίωμα να αγνοήσουμε αυτές τις προκλήσεις. Και είναι αδύνατο να τις αντιμετωπίσουμε χωρίς αναφορά στον Θεό και στην ελευθερία του ανθρώπου. Γι’ αυτό και συγχαίρω ιδιαίτερα τους διοργανωτές του συνεδρίου αυτού. Ιδιαίτερα συγχαίρω τον Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Χρυσορρογιατίσσης κ. Διονύσιο, τον εκλεκτό φίλο και συνεργάτη στις υποθέσεις της Μητροπόλεως Πάφου, που είναι η

ψυχή του συνεδρίου. Ευχαριστώ θερμά και τους διακεκριμένους ομιλητές για τις εισηγήσεις που θα παρουσιάσουν. Καλωσορίζω στην Επαρχία μας όλους, κυρίως τους εκ του εξωτερικού αφιχθέντες: τους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Γέροντα Χαλκηδόνος κ. Αθανάσιο και Προύσης κ.Ελπιδοφόρο καθώς και τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Αμορίου κ. Νικηφόρο, τον κ. Νικόλαο Ξεξάκη και τον κ. Κωνσταντίνο Δεληκωνσταντή. Αναμένουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις εισηγήσεις τους.

Με αυτές τις σκέψεις, επικαλούμενος τον φωτισμό και τη βοήθεια του Θεού σ’ όλους τους συνέδρους κηρύσσω την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου και εύχομαι κάθε επιτυχία σ’ αυτό.